

Curs 2016 - 17 (2n Quadrimestre)

CURS: Actualització sobre metabolisme i salut

Lloc de realització: ICE - UAB, Casa de Convalescència C/ Sant Antoni M Claret, 171, Barcelona, de les 16.30 hores a les 19:30 hores.

Durada: 20 hores. Amb una visita a un centre de recerca.

PROGRAMA

Calendari

Sessió	Dia	Ponent	Tema
1	27/01/2017	Dra. Noèlia Téllez Besolí	Metabolisme: actualització de continguts
2	03/02/2017	Dr. Josep Antoni Villena Delgado	Malalties Metabòliques: obesitat i diabetis
3	17/02/2017	Dr. Rafael López Urdiales	Metabolisme i nutrició
4	10/03/2017	Sr. Serafín Murillo García	Metabolisme i esport
5	24/03/2017	Dra. Noèlia Téllez besolí	Visita als laboratoris de l'IDIBELL

Les sessions 1, 2,3 i 4 es realitzaran a la casa de convalescència de l'hospital de Sant Pau, a Barcelona. La sessió 5 és una sortida de camp.

El Centro de Investigación Biomédica en Red de Diabetes y Enfermedades Metabólicas asociadas (CIBERDEM) ha col·laborat en la organització i realització d'aquest curs.

SESSIÓ 1. Metabolisme: actualització de continguts

Data: 27/01/2017

Per: Noèlia Téllez Besolí

La primera sessió del curs es destinarà a la revisió de les rutes metabòliques principals, i a les interrelacions metabòliques entre òrgans i teixits que contribueixen a l'homeòstasi general de l'organisme, en els mamífers.

Es donarà una visió general sobre els mecanismes de regulació que integren el control de les diferents vies metabòliques. Regulació a nivell hormonal, bioquímic, genètic i epigenètic.

En la darrera part de la sessió es posaran en pràctica els conceptes teòrics introduïts durant la sessió mitjançant l'estudi d'un ratolí transgènic que presenta una mutació en un gen rellevant per l'homeòstasi energètica de l'organisme.

SESSIÓ 2. Malalties metabòliques: obesitat i diabetis

Data: 03/02/2017

Per: Josep Antoni Villena Delgado

La sessió es dedicarà a dues de les patologies metabòliques més comunes en la nostra societat moderna: l'obesitat y la diabetis. Es discutiran els factors, tant genètics com ambientals, que donen lloc a l'obesitat i altres tipus de patologies del teixit adipós, i com l'excés de greix és un factor de risc per a altres patologies greus, com ara la diabetis de tipus 2, les neuropaties o les malalties cardiovasculars. Una part important de la sessió és dedicarà també a parlar de la diabetis: els diferents tipus, els darrers avenços científics sobre l'origen d'aquesta malaltia i els fàrmacs de nova generació per al seu tractament.

SESSIÓ 3. Metabolisme i nutrició

Data: 17/02/2017

Per: Rafael López Urdiales

El objetivo de la sesión es conocer los principales requerimientos nutricionales que tiene el ser humano y cómo poderlos cubrir adecuadamente mediante la dieta, ya sea en situaciones de salud como de enfermedad, con las implicaciones que puede tener

para el tipo de dieta. Se valorarán las ventajas que la dieta mediterránea ha demostrado en la prevención de enfermedades, además de ser un patrimonio heredado que no deberíamos perder, y las ventajas e inconvenientes de otros tipos de dieta y recomendaciones nutricionales. Se hará una parte práctica sobre la confección de un menú saludable.

SESSIÓ 4. Metabolisme i esport

Data: 10/03/2017

Per: Serafin Murillo García

Els nivells d'activitat física es relacionen de forma directa amb l'estat de salut de qualsevol població, reduint l'impacte de gran nombre de malalties. En aquest sentit, la pràctica d'exercici físic o esport son les vies mes habituals per tal d'incrementar l'activitat física de la població, tant amb activitats competitives com altres de lleure. No obstant, existeixen un gran nombre i varietat de formes de realitzar aquest exercici físic, cadascuna de les quals amb un impacte diferent sobre l'organisme, provocant adaptacions fisiològiques ben diverses. En aquest sentit es necessari conèixer les bases de la prescripció d'exercici físic, que inclou components com el tipus d'exercici, la intensitat, la durada o la freqüència així com l'efecte fisiològic i metabòlic de cadascun d'aquests paràmetres.

A la part teòrica inicial s'exposarà la relació i efectes de cada tipus d'exercici físic, passant posteriorment a la sessió pràctica a la que els participants realitzaran una prescripció d'exercici físic adaptada a individus amb diferents necessitats.

SESSIÓ 5. Sortida de camp. Visita als laboratoris del grup de Diabetis, Nutrició i Malalties Endocrines de l'Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge (IDIBELL); Universitat de Barcelona – Campus de Bellvitge.

Data: 24/03/2017

Per: Noèlia Téllez Besolí

Visita als laboratoris del grup de Diabetis, Nutrició i Malalties Endocrines a l'Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge (IDIBELL) - Universitat de Barcelona - Campus de Bellvitge on es mostrarà el dia a dia d'un laboratori de recerca experimental en Diabetis. La pràctica estarà enfocada a mostrar com es desenvolupa un projecte científic. Hi haurà una primera part més teòrica on s'elaborarà el projecte científic;

disseny de la hipòtesi i objectius i disseny metodològic per respondre les preguntes formulades. A continuació es farà un seguiment de les diferents tècniques experimentals incloent animals d'experimentació, tècniques de biologia cel·lular, molecular i genòmica i s'analitzaran els resultats obtinguts.

CURRICULUM VITAE DELS PONENTS.

Dra. Noèlia Téllez Besolí

CIBER de Diabetes y Enfermedades Metabólicas Asociadas (CIBERDEM); Grup de Diabetis, Nutrició i Malalties Endocrines - Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge (IDIBELL), Facultat de Medicina-Campus Bellvitge- Universitat de Barcelona

Llicenciada en Biologia Sanitària per la Universitat de Barcelona (UB) (1999), Màster en Molecular Immunology per la Universiteit van Amsterdam (2000), DEA en Biomedicina per la UB (2002) i Doctora en Biomedicina per la UB (2007). Després d'una estada post-doctoral al Joslin Diabetes Center – Harvard Medical School, es va incorporar al CIBERDEM (Ciber de Diabetes y Enfermedades Metabólicas) com a investigadora (2008). La seva recerca se centra en l'estudi de la plasticitat cel·lular aplicada a la medicina regenerativa pel tractament de la diabetis. Ha publicat diversos articles científics en revistes especialitzades i realitzat conferències en congressos nacionals i internacionals. Col·labora amb el màster de Biomedicina de la Universitat de Barcelona com a docent.

Dr. Josep Antoni Villena Delgado

Laboratori de Metabolisme i Obesitat, Unitat de Diabetis i Metabolisme, Vall d'Hebron Institut de Recerca; CIBER de Diabetes y Enfermedades Metabólicas Asociadas (CIBERDEM)

Josep A. Villena és Llicenciat en Ciències Biològiques i Doctor en Biologia per la Universitat de Barcelona. Actualment és Investigador a l'Institut de Recerca Vall d'Hebron (VHIR), on dirigeix el Laboratori de Metabolisme i Obesitat pertanyent a la Unitat de Recerca en Diabetis i Metabolisme. Durant els anys 1999-2000 va treballar al Centre Nationale de la Recherche Scientifique (CNRS, Toulouse, França) com a investigador postdoctoral, on la seva tasca investigadora es va centrar en l'estudi del paper dels precursors de les cèl·lules adiposes en la funció immune i la remodelació tissular. Del 2001 al 2003, va treballar com a investigador del Departament de Ciències de la Nutrició i Toxicologia de la Universitat de Califòrnia-Berkeley, centrant-se en la

identificació de nous factors implicats en la funció i desenvolupament del teixit adipós i la seva relació amb l'obesitat. Durant el període 2004-2007, va treballar com a Investigador Associat a The Scripps Research Institute (La Jolla, USA), investigant el paper dels receptors nuclears d'hormones en la funció mitocondrial i el metabolisme oxidatiu. Des del 2007, després d'ésser guardonat amb un contracte "Ramón y Cajal" pel Ministerio de Educación y Ciencia, el Dr. Villena i el seu equip centren la seva recerca en l'estudi dels mecanismes que controlen el balanç energètic de l'organisme i com les alteracions d'aquests mecanismes estan implicades en el desenvolupament de malalties metabòliques complexes, com la obesitat i la diabetis de tipus 2.

Dr. Rafael López Urdiales

Servei Endocrinologia – Nutrició, Hospital Universitari de Bellvitge, Institut Català de la Salut, Departament de Salut, Generalitat de Catalunya

Licenciado en Medicina y Cirugía por la Universidad de Granada (2005), especialista en Endocrinología y Nutrición (Hospital Universitari de Bellvitge), donde trabaja desde 2006. Miembro de la Unidad de Dietética y Nutrición Clínica, con especial atención a pacientes desnutridos y obesos, tanto en hospitalización como en consultas externas. Colaborador docente de la Universitat de Barcelona (campus de Bellvitge).

Sr. Serafin Murillo García

CIBER de Diabetes y Enfermedades Metabólicas Asociadas (CIBERDEM); Unitat de Diabetis i Exercici Físic - Institut de Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer (IDIBAPS), Hospital Clínic de Barcelona

Diplomat en Dietètica i Nutrició i Màster en Rendiment Esportiu i en Educació en Diabetis per la UB. Investigador del CIBERDEM -IDIBAPS a la Unitat de Diabetis i Exercici Físic, Hospital Clínic de Barcelona. Professor associat a la UB. Membre del consell assessor de la Fundación para la Diabetes. Coordinador del Grup de Treball sobre Estils de Vida (alimentació i exercici físic) de la Societat Espanyola de Diabetis (SED) 2012-2016. Docent dels cursos per a metges residents de família de la SED, del màster de diabetis de l'Escola d'Infermeria de la Universitat de Barcelona (UB) així com del màster d'atenció a pacients amb malalties cròniques en atenció primària i del màster d'Alimentació i Esport de la Universitat de Barcelona, entre d'altres. Coautor del web www.diabetesalacarta.org.